

Te whakamaru i tō tamaiti: ngā kākahu pō o ngā tamariki

*Ngā āwhina mō te tīpako kākahu pō pūmate
kāpura pāpaku*

Kimihia te tapanga

I Aotearoa, ko ngā kākahu pō o ngā tamariki kua kapi i te Paerewa Haumarua me mātua whai tapanga pūmate kāpura. Kei raro i tēnei ko ngā kākahu pō tamariki hou, whai painga tonu hoki me ētahi kākahu awatea (rahinga 00–14). Kei te tapanga ngā kōrero hei whakaiti i te tūpono mate, whara rānei mai i ngā pūmate kāpura.

Ko ngā kākahu pō o ngā tamariki me whai tapanga pūmate kāpura ko ngā:

- kākahu moe
- panekoti pō, naiti hoki
- awaō
- hāte
- kāone pō
- kahu horoi
- tarau poto roto
- pēke moe pēpi whai ringaringa, kuhunga ringa rānei.

Ko ngā kākahu pō ko ngā paraikete anō ērā me ngā tāora whai ringa, kuhunga ringa rānei

Me mārama te kite i te tapanga pūmate kāpura. Me mātua:

- noho ki roto i te kaki o muri o te kākahu, i roto tarau rānei ki te hope, taurahope, ki runga o te tuinga o muri rānei (me tapa ngā pueru katoa)
- whai kōrero pūmate kāpura, kōrero rahinga hoki e mārama ana te kitea ki te mata o te tapanga
- pūmau ki te kākahu pō, kia kore ai e makere.

Ki te hokona te kākahu i roto tākai e uaua nei te kite me te pānui i te tapanga, me mārama anō te tohu ki ngā kōrero pūmate kāpura tika.

Me mōhio ki ngā tapanga

Ko ngā āhua me ngā papanga motuhake anake ka whakaaehia kia whakamahia mō ngā kākahu pō tamariki i Aotearoa.

Tapanga mā

Ko te kākahu pō i hangaia i ngā papanga pūmate kāpura pāpaku me ērā he piri te mau ka tohua ki te tapanga mā e kī ana, “**KUPU TŪPATO KAUA E TATA ATU KI TE WERA ME TE MUMURA**” Koinei te kōwhiringa haumarua rawa ina hoko kākahu pō tamariki.

**CAUTION
KEEP AWAY
FROM HEAT
AND FLAME**

Tapanga whero

Ko ngā kākapu pō he nui ake te mōrearea pūmate kāpura ka tohua ki te tapanga whero e kī ana, “**KIA TŪPATO MŌREAREA KĀPURA NUI. KAUA E TATA ATU KI TE WERA ME TE MUMURA**”.

**WARNING
HIGH FIRE
DANGER
KEEP AWAY
FROM
HEAT AND FLAME**

Ka kite pea koe i ētahi kākahu pō he whai tapanga karaka. Ko te tikanga o tēnei tapanga whakatūpato he mea hanga te kākahu pō ki ngā papanga e nui ake te pūmate kāpura, ā, i hangaia kia piri te mau. Kua whakakorehia haeretia tēnei tapanga, ā, ko te tikanga kia kaua e kitea ki ngā kākahu pō o ngā tamariki.

Ki te kore ngā kākahu e ū ki ngā whakaritenga mō tētahi tapanga mā, whero rānei kua kīia he tino teitei rawa te tere o te mura, ā, kāore e taea te hoko atu hei kākahu pō.

Ngā kākahu pō i mahia ā-ringatia

Kia tino haumarū ai me kōwhiri ko ngā tauira he hoahoa piri te mau, ā, me rapu ko ngā papanga me ngā whakarākau pūmate kāpura pāpaku.

Engari koa mēnā kei te mahi hoahoa piri te mau, kaua ngā papanga he:

- pūtauhuka (*papahune, rākau inanga, papamuka, kaparo, mōtaro, wikohu, raiana*), *tērā rānei*
- ahitate, *tērā rānei*
- maha ngā kaka kiriaku (acrylic)

i te mea he tere mura ēnei papanga.

Mēnā kei te mahi kākahu pō koe mō ō tamariki, hei koha rānei, kāore koe e mate ki te tāpiri tapanga whakatūpato. Engari, mēnā kei te hoko koe i ngā kākahu pō ā-ringa mō ngā tamariki, me mātua whakamau he tapanga pūmate kāpura.

Arowhai haumarū

Ina hoko i ngā kākahu pō o ngā tamariki:

- ☒ me mātua tiro he tapanga pūmate kāpura kei te kākahu pō, kua hangaia rānei mai i ngā papanga kāore e tino kaha te mura
- ☒ kōwhiria he kākahu pō whai tapanga mā
- ☒ me whakarite kei te piri te mau o ngā kākahu pō, ka whakaiti tēnei i te pūmate kāpura.

KIA KOTAHI MITA MAI I TE WHAKAMAHANA

Me maumahara, ehara te “pūmate kāpura pāpaku” i te “KĀORE he pūmate kāpura”.

Kaua rawa tō tamaiti e tata rawa atu ki tētahi umu, whakamahana, ahi rānei.

Me mātua whakarite kia kotahi mita i te iti rawa ngā mea ka mura noa mai i te whakamahana, ahi rānei.

Me whakatū he ārai ki tō whakamahana, ahi rānei mēnā he kōhungahunga āu, he wāhi rānei ka tino haerehia. Me whakamau te ārai ki te pātū.

Me maumahara ka mura noa ngā papanga ahakoa me te kore pā atu ki te mumura, wāhi wera rānei.

He aha ngā mea hei tūmanako māu i ngā kaihokohoko?

Kei ngā kaihokohoko te kawenga ki te whakarite he tapanga mōrea kāpura tika tō ngā kākahu pō e hokona ana e rātau.

I a koe e hoko kākahu pō ana mō ngā tamariki, ki te māharahara koe kāore te kākahu e hokona ana i te whai tapanga tika, kaua e hokona mai. Ka taea e koe ō māharahara te pūrongo ki Te Kōmihana Tauhokohoko.

Ētahi atu kōrero me te pūrongo i ō māharahara

Mō ētahi atu kōrero, te pūrongo rānei i ō māharahara mō te hokotanga o ngā kākahu pō tamariki, whakapā atu ki Te Kōmihana Tauhokohoko:

Waea: **0800 943 600**

Īmēra: **contact@comcom.govt.nz**

Paetukutuku: **www.comcom.govt.nz**